

8.9.2017

Kehys ry:n kannat YK:n 72. yleiskokoukseen

Kehitysyhteistyöjärjestöjen EU-yhdistys Kehys ry haluaa kiittää mahdollisuudesta välittää suosituksiaan Suomelle YK:n 72. yleiskokoukseen.

YK EU:n johdolla johdonmukaisesti Agenda 2030:n taakse

Pidämme EU:n painopisteitä YK:n yleiskokoukseen tervetulleina. Erityisesti YK:n turvallisuusneuvoston uudistaminen ja YK:n eri toimielinten vahvempi tuki Agenda 2030:lle on mielestämme välttämätöntä. YK-järjestelmä on saatava tukemaan kestävästä kehitystä johdonmukaisesti. Agenda 2030 voi parhaimmillaan toimia liimana eri järjestöjen ja foorumien välillä ja varmistaa, että sen keskeiset periaatteet ihmisoikeuksien toteutumisesta, eriarvoisuuden vähenemisestä ja planeetan kantokyvyn rajojen kunnioittamisesta ohjaavat monenkeskistä järjestelmää.

Agenda 2030:n toteutumiseksi esimerkiksi kansainvälinen kauppa tarvitsee yhteisiä pelisääntöjä, jotka ottavat kestävästä kehityksestä Agenda 2030:n sekä kansainväliset ihmisoikeus- ja ympäristösopimukset lähtökohdaksi.

YK:n yleiskokouksen ja Agenda 2030:n vuosittaisen korkean tason seurantakokouksen (HLPF) tulee arvioida kriittisesti johdonmukaisuutta monenkeskisen järjestelmän eri foorumien ja järjestöjen välillä ja tarjottava ratkaisuja mahdolliseen epä johdonmukaisuuteen.

Kansainvälinen kauppa ja kehitys

On tärkeää luoda kansainväliselle kaupalle yhdessä sovitut säännöt, joiden lähtökohtana täytyy olla laillisuusperiaate, moniarvoisuus, demokratia sekä sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä kehitys. Tällä hetkellä kauppasopimukset ovat esimerkiksi sanktioituja toisin kuin ihmisoikeus- ja ympäristösopimukset, mistä seuraa, että ihmisoikeus- ja ympäristönäkökohdat voivat jäädä yritysten ja investoijien intressien varjoon. Kauppapolitiikassa lähtökohtana tulee olla, että kaupan säännöt eivät ole ristiriidassa kansainvälisten ympäristö- ja ihmisoikeussitoumusten kanssa. Mikäli kansainvälistä kauppaa ohjaavien sääntöjen ja ympäristönsuojelua tai ihmisoikeuksia koskevien sitoumusten välillä ilmenee ristiriitoja, kauppapoliittiset sitoumukset on tulkittava jälkimmäisille alisteisiksi.

Maailmanlaajuisten monenvälisten sopimusten edistämisen on oltava ensisijaista, vaikka toistaiseksi esimerkiksi työelämää ja ympäristönsuojelua koskevien kaupan sääntöjen kehittäminen onkin onnistunut paremmin alueellisten ja kahdenvälisten neuvottelujen kautta. Kehitysmaille on turvattava yhtäläinen pääsy neuvottelemaan kansainvälisen kaupan säännöistä.

Osana kestävästä kehityksestä johdonmukaista kauppapolitiikkaa on tärkeää edistää myös YK:n ihmisoikeuskomiteassa käytäviä neuvotteluita sitovista yritys vastuusäännöistä.

Gender ja kehitys

Agenda 2030:a ei ole mahdollista saavuttaa ilman sukupuolten tasa-arvoa. Naisten ja tyttöjen oikeuksien ja aseman vahvistaminen on Suomen kehityspolitiikan painopiste. On siksi luontevaa, että Suomi priorisoi näiden teemojen johdonmukaista edistämistä myös kansainvälisillä foorumeilla. Suomen on erityisesti YK:ssa kiinnitettävä huomiota naisten ja tyttöjen koulutukseen ja ammattitaitoon, laadukkaisiin peruspalveluihin, naisten ja tyttöjen poliittiseen päätöksentekoon ja taloudelliseen toimintaan sekä oikeuteen tehdä itseään koskevia päätöksiä ja väkivallan ja hyväksikäytön vähentämiseen.

Lisäksi Suomen on jatkettava tukeaan naisten osallistumiselle rauhanprosesseihin, kiinnitettävä erityistä huomiota naisten asemaan puhuessaan YK:ssa asekaupasta ja puhuttava naisten ja LGBTQ-oikeuksia puolustavien järjestöjen ja ihmisoikeuspuolustajien puolesta. Tässä maailmantilanteessa Suomen on jatkettava seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien vahvana puolestapuhuja myös YK:ssa.

Kehys pitää Euroopan unionin ja YK:n yhteisaloitetta naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan lopettamiseksi tervetulleena. Yhdysvaltojen linjan heitellessä EU:n tulee ottaa entistä voimakkaammin arvojohtajan asema YK:ssa.

Ihmisoikeudet turvallisuuden ja muuttoliikkeen keskiöön

Suomen tulee YK:n 72. yleiskokouksessa edistää ihmisoikeusperustaista lähestymistapaa turvallisuuteen ja muuttoliikkeeseen sekä EU:n painopisteiden mukaisesti korostaa demokratian, rauhan, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltion roolia konfliktien ehkäisemisessä.

Suomen tulee myös huolehtia siitä, ettei globaalissa kehityspoliittisessa keskustelussa turvallisuushuolet haasta kehitysyhteistyön asemaa ja johda kehitysyhteistyön käyttämiseen turvallisuuspoliittisten intressien ajamiseen. Turvallisuuden ja kehityksen yhteyden vahvistaminen edellyttää kriisinhallinnan, humanitaarisen avun, jälleenrakennuksen ja kestäväen kehityksen jatkumon rakentamista inhimillisen turvallisuuden näkökulmasta ja kehitysyhteistyön rajat selvänä säilyttäen.

71. yleiskokouksesta alkanut työ muuttoliike- ja pakolaiskompaktien eteen on erityisen tärkeää ja haluamme kiittää Suomea kansalaisjärjestöjen konsultoimisesta prosessissa. Kompaktien tulee tunnustaa ja edistää muuttoliikkeen myönteisiä vaikutuksia kehitykseen ja vastustaa pelkolähteistä retoriikkaa muuttoliikkeeseen.